

Kmet, delavec in obrtnik
naj bodo narodu vojniki!

Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 50—
za pol leta „ 15—
za inozemstvo
za celo leto Din 50—
Inserati po tarifu. — Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Nefrankirana
pisma se ne sprejema.

Kmetijski list

Glasilo „Zveze slovenskega kmetijskega ljudstva“.

Vse kdo uživa vse sadova
svojega dela in marljivosti!

Rokopisi se ne vra-
čajo. — Plača in toži
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 506. — Račun
pri poš. čekovnem za-
vodu št. 11.368.

„Slovenski berač“.

Tako je zapisal »Slovenec«, dne 17. julija kot odgovor na naš članek o novem položaju:

»Mi vsaj se bojimo, da bi naši čita-
telji bili užaljeni, ako bi jim hoteli še
razlagati to, kar je tu g. Pucelj na usta
svojega lista izpovedal. Odveč je vsak
komentar: vsaka beseda govori zase
dovolj jasno in razumeval jo bo zad-
nji pastir. Razumel in doumel bo vse
to brezmejno politično uboštvo, vso to
strahovito moralno nagoto, vse to kla-
vrno samozaničevanje in vso to goro-
stasno brutalnost, ki udarja iz tega
članka »Kmetijskega lista«. Razumel
bo in doumel zadnji slovenski človek,
da je to, kar je tu zapisal »Kmetijski
list«, za Slovence sramota, da je večje
biti ne more.

Na eksistenco berača torej priprav-
lja g. Pucelj slovenski narod pod vla-
do RR, ki bo moral biti zadovoljen,
če odpade zanj vsaj tu ali tam kaka
drobtinica! Mi mu imamo na to samo
tole odgovoriti: Če se on zadovoljuje
s to eksistenco berača in pa ljudje, ki
jih imajo on in gg. Prepeluh in Kele-
mina v svoji »Zvezi«, prosto jim; to-
da slovenski narod, ki ga zastopa SLS,
se s tako eksistenco ne bo zadovoljil.
Slovenski narod dobro ve, kaj svoji
državi daje, in ve, kaj mu je ta država
dolžna; on dobro ve, kaj je njegova
pravica, in si bo to svojo pravico tudi
znal izvojevati. Momentano tako pro-
tivno izgledajoča situacija ga v tem
niti najmanj ne more in ne sme stra-
šiti.

Geslo g. Pucelja »za drobtine« izra-
ženo v tem članku »Kmetijskega lista«,
pa je geslo političnega berača; če ga
je volja s tem poizkusiti svojo srečo
pri vladi RR, mu tega ne moremo za-
brani; obžalovati pa moramo, da
javno s svojim tiskom zastopa geslo,
ki lahko Slovincem politično veliko
škoduje.

Tako »Slovenec«. Naj dobi odgo-
vor, kakor ga zasluži.

Kar smo mi zapisali v zadnji šte-
vilki našega lista je gola ugotovitev
dejanskega stanja, povedana brez
olepšavanja, brez praznih in puhlih
fraz in kar je glavno, tudi brez pra-
znih, na politično sleparstvo in dema-
gogijo preračunanih političnih obljub.
Mi se nikakor ne sramujemo, da smo
enkrat povedali ljudem resnico, ža-
lostno resnico sicer in zelo bridko,
ampak resnico, da smo danes Sloven-
ci — politični berači!

Kakor pa se mi ne sramujemo, da
smo to bridko resnico javno in jasno
povedali ne samo svojim pristašem,
ampak tudi demokratskim in pred-
vsem klerikalnim zaslepljenecem, tak-
o se tudi našemu ljudstvu ni treba
sramovati svojega političnega bera-
štva. Sram pa naj bo v dno duše tiste
ljudi, ki so slovenski narod s svojo
bedasto politiko spravili na beraško
palico in ki so današnje naše politično
beraštvo ustvarili in to so klerikalci!

Nam vsem je predobro znano, kako
veliko vlogo so igrali klerikalci pod
Avstrijo. Oni so imeli na Dunaju va-
žno besedo, na Kranjskem pa so bili
neomejeni gospodarji. Kljub svoji mo-
či in ogromni zaslombi, ki so jo imeli
v ljudskem zaupanju, pa se niso ni-
kdar povzpeli tako visoko, da bi bili
postavili Slovincem vsaj skromen
političen cilj po vzoru Čehov,
Poljakov ali Ogrov, ampak so se v
brezmejni udanosti in ponižnosti pri-
klanjali »presvitlimu« cesarju do tal
in niso nikdar poznali druge politike
kakor tisto nesrečno politiko drobtin,
ki je slovensko ljudstvo politično po-
polnoma ubila in ki še danes mori in
tlači slovenskega kmeta kakor podo-
dovan greh. S svojo nesrečno politiko
drobtin, ki so jo desetletja uganjali na
Dunaju, so klerikalci zamorili med
Slovinci vsako politično narodno za-
vest, ker slovenskemu narodu nikar
niso prižgali luči, ki bi mu bila
vodnica za bodočnost! S svojo politiko
drobtin so klerikalci spravili Sloven-
ce na politično beraško palico in nam,
ki smo si postavili za svoj cilj to poli-
tiko odpraviti in zatreti, trenutno ne
preostaja drugega, kakor da to spo-

znamo in priznamo. Kmečki fant, ki
prevzame zanemarjeno posestvo, ne
more v par dneh popraviti, kar so za-
grešili drugi, ampak more le počasi
in s težavo zanemarjeno posestvo iz-
boljšati.

Bridka resnica je, in za to bridkost
so odgovorni klerikalci, da mi tudi
danes ne moremo nikamor naprej,
ampak se moramo še danes zadovo-
ljiti z drobtinami. Od klerikalcev je
sicer prav lepo, da se ponosno trkajo
po prsih, češ mi pa »drobtine« ne ma-
ramo, ampak hočemo vse! O, tudi mi
bi radi vse! Vpašamo pa g. Korošec:
Kako pa naj pridemo do vsega na-
enkrat? Ali hoče on Slovincem iz-
vojevati njihove pravice s krvavo re-
volucijo? Ali ima topove in aeroplane
in municijo? Ali pa hoče morebiti ča-
kati na novo vojno in na povratek
l. 1918., da bo še enkrat tako zavo-
zil slovensko politiko kakor jo je ta-
krat? Radi verjamemo, da on s svoji-
mi tovariši lahko čaka. Ti ne bodo
lačni. Drugo vprašanje pa je, če la-
hko čaka tudi slovenski kmet, sloven-
ski obrtnik in delavec! Ti hočejo ži-
veti, in ker jim klerikalni kolovodje
niso znali pripraviti pečenke, se mo-
rajo še danes vsi skupaj po zaslugi
klerikalne brezglavosti zadovoljiti z
drobtinicami in peti čast in slavo Bo-
gu, če jih kaj odleti tudi za nas. Kle-
rikalci naj bodo kar lepo odkritosre-
ni in naj lepo priznajo, da bi tudi oni
radi lovili drobtine in jih delili svoji
ljudem, pa jih ne morejo, ker so po-
tisnjeni popolnoma v kot. Tudi to je
resnica in zato tako javkanje v kle-
rikalnem taboru! Ni še dve leti tega,
ko je tudi dr. Korošec v ljubljanskem
»Rokodelskem domu« svojim zaupni-
kom svečano zatrjeval, da brez avto-
nomije ne gre v vladu. Ko so se mu
pa pod Davidovičem odprla vladna
vrata, je popolnoma pozabil na avto-
nomo in šel v vladu — brez nje!

Razlika med nami in klerikalci
glede politike drobtin je ta, da je bi-
la klerikalcem politika drobtin od
nekad začetek in konec vse njihove
politike, in takorekoč njihov politični
cilj, ker so se od same pasje poni-
žnosti pred »presvitlim« cesarjem na-
ravnost bali izreči vsako besedo o slo-
venski neodvisnosti, nam pa je politi-
ka drobtin samo sredstvo, da se oha-
rimo pri življenju, dočim je naš poli-
tični cilj vsem dobro znan! Ta cilj pa
smo postavili Slovincem mi in ne
klerikalci.

Če bi imeli klerikalci kdaj kakšen
političen cilj pred očmi, bi bila njihova
politika l. 1918. vse drugačna ka-
kor je bila. Takrat je bila dana pri-
ložnost tudi za Slovence rešiti velik
kos lastnega kruha. V svoji stari
drobtinčarski politiki pa so klerikal-
ci ta velevažni trenutek popolnoma
prezrili in so v svoji brezglavosti in
strankarski zaslepljenosti napravili še
tisti skromni kosček nekdanje dežel-
ne avtonomije, ki smo jo uživali pod
Avstrijo. Če bi bili klerikalci pod Ko-
rošec-Brejščev vladu sklicali pokra-
jinski zbor, kateremu se niti veliki
centralist Pribeževič ni protivil, am-
pak ga je kot minister za notranje
zadeve dovolil, kar je tudi zgodovins-
ka resnica, bi bila Slovenija vsaj
kolikor toliko avtonomna. Nesrečna
klerikalna politika pa je zafurala tudi
to, ker se je dr. Brejce bržkone ustra-
šil kontrole deželnega zbora in tako
smo danes po krivdi klerikalcev ob-
sojeni vsi skupaj — na drobtine...

To so bridke resnice in nas ni sram
resnice povedati. Mi smo danes poli-
tični berači, na beraško palico pa so
nas spravili klerikalci. To bodi po-
vedano javno in brez strahu, da bi
nam ta ugotovitev mogla kaj škodo-
vati, ker resnica še nikdar ni nikor-
mur škodovala. Prazno bahaštvo in
samozavestno sklicevanje na svoje
pravice brez moči, te pravice tudi uve-
ljaviti, to pa radi prepuščamo kleri-
kalnim političnim bahašcem. Nam pa
prazne baharije ni treba, ker si upa-
mo tudi še tako žalostni resnici mo-
žato pogledati v oči in se ravnati po
tem, kar je.

Kmetijske šole v Sloveniji so v zad-
njih dneh objavile razpis, v katerem
vabijo kmetijske sinove, da vstopijo va-
nje in si naberejo zlatih nauk za svoj
bodoči poklic.

Da ni nihče od čitateljev tega razpi-
sa prezrl, smo prepričani: še bolj smo
prepričani, da je vsak oče, ki ima iz-
branega sina za svojega naslednika,
v gospodarstvu sklenil, da ga bo za te
mesece že pogrešil, četudi bo moral
delavca najeti ali hlapca vdinjati.
Kajti tudi naš kmetijski oče se je doko-
pal do prepričanja, da je boljša dota
od denarja, ki bi ga s krvavimi žulji
nahrnil in naskoparil, strokovna
kmetijska izobrazba, ki bo nekoč ro-
dila bogat sad. O tem smo torej pre-
pričani, da bodo naši kmetje poslali
svoje sinove-gospodarje v kmetijsko
šolo.

Ali na nekaj smo se spomnili, ko
smo brali gori imenovani razpis. Ta-
kole si namreč misli naš dobri kmetič,
ko vidi svoje sinčke, ki še platno pro-
dajajo, brodiijo po prahu in blatu in
urijo svoje mlade mišice, postavljajo
hišice in cerkvice in močižke iz blata.
Za Janeza ve, da je hudo brihtne gla-
vice in sklene: Janez se bo dobro učil;

Pretekli teden je vlada PP odsto-
pila in nastopila je nova vlada RR
(radikali in radičevci).

Novi položaj v državi ima za Slove-
nijo posledico, da so morali na izreč-
no zahtevo radičevcev samostojni de-
mokratje (Žerjav) iz vlade, Korošce-
vih klerikalcev pa sploh nihče ni niti
vprašal, kaj hočejo ali kaj nočejo.
Slovenski demokratje in klerikalci so
potemtakem potisnjeni popolnoma v
politično onemoglost in bodo morali
jesti po vsi verjetnosti zelo dolgo gren-
ki kruh opozicije. V Sloveniji se bodo
uveljavljali samo maloštevilni radi-
kali preko svoje radikalne centrale
v Beogradu, a brez slovenskega ljud-
skega zastopstva v parlamentu, uve-
ljaviti pa se bo znala tudi naša Zveza
ne samo vsled svojih ozkih stikov s
Hrvati, ampak tudi s pomočjo svojih
slovenskih ljudskih zastopnikov, ki
sicer niso mnogoštevilni, ampak so.
Tak je današnji položaj v resnici in te
zlasti za žerjavovce in klerikalce jako
neprijeten in bridke resnice ne spravi
v sveta nobeno zavijanje, nobene
laži in nobeni osebni napadi.

Kaj sledi iz tega dejanskega polo-
žaja? Pač samo to, da ima danes naša
Zveza še največ možnosti, da doseže
tudi za Slovenijo to, kar je v danih
okolnostih dosegljivo. Na opozicijo se
vlade ozirajo navadno bolj malo, pač
pa se ozirajo na želje vladne večine.
Ker pa Hrvati niso edina vladna
stranka, ampak so prevzeli vladno sku-
paj z radikali, je jasno, da oni ne mo-
rejo doseči vsega, kar sami žele, am-
pak se morajo ozirati tudi na želje in

Onemogla jeza.

zahteve radikalov. Na podlagi teh ne-
pobitnih dejstev smo že zadnjič po-
šteno in brez ovinkov svoje pristaše
opozorili, naj ne zahtevajo izpolnitve
svojega programa in svojih ciljev ta-
koj, ker je to nemogoče, in smo tudi
povedali, da se bodo morali v naj-
slabšem slučaju zadovoljiti magari le
z drobtinami, ki so še vedno boljše
kakor nič, kajti politika je umetnost
dosegljivega. Velike politične sko-
ke omogočajo le izredni dogodki, kakor
smo jih doživeli l. 1918., v normalnih
razmerah pa so skoki nemogoči, am-
pak je treba korakati do svojega
cilja polagoma, stopinjo za stopinjo.

Z ozirom na izpremenjen politični
položaj v državi, bi bili mi prav lahko
stresli pred svoje somišljenike cel
koš raznih obljub po starem klerikal-
nem in demokratskem receptu. Mi te-
ga nismo storili, čeprav vemo, da bo
tudi naša beseda v Beogradu nekaj
zalegla. V obljube se pa nismo spu-
stili zato, ker vemo, da obljuba dolg
dela, in zato, ker nismo preroki. Mi
smo mirno rekli, da bomo storili za
Slovenijo vse, kar bo mogoče. To je
naša edina obljuba in to bomo tudi
izvršili. Mi bi bili pred naše so-
mišljenike stresli lahko cel koš ob-
ljub. Sedaj pa vprašamo svoje prista-
še: Kaj je bolj pošteno, ali obljubo-
vati in pozneje žalostno priznati, da
svojih obljub ne moremo izpolniti ta-
koj, ali pa odkrito in jasno povedati,
da bomo izpolnili le to, kar je v da-
nih razmerah mogoče? Mislim, da je
odgovor na to vprašanje za vsakega
poštenjaka jasen.

Rezolucija,

sprejeta dne 19. julija 1925 na seji »Zveze slovenskega kmetijskega ljud-
stva« v Zidanem mostu.

»Zveza slov. kmetijskega ljudstva«
je politična organizacija dveh doseda-
njih strank SKS in SRS, ki se je usta-
novila v ta namen, da se bori skupno z
ostalimi kmetijskim ljudstvom v državi
za narodno-politične in gospodarsko-
socialne težnje Slovincem. Pri zad-
njih volitvah sta omenjeni stranki
združili 32.753 glasov in si priborili
4 mandate. Po njihovem združenju sta
postali po številu volilcev druga naj-
močnejša stranka v Sloveniji.

Pozdravljamo parlamentarni spo-
razum med Srbi in Hrvati v upanju,
da bo ta sporazum začetek velikega
gospodarsko-socialnega reformnega
dela, ki ga naše ljudstvo zahteva in
potrebuje, na podlagi stroge zakoni-
tosti in reda.

Pri sedanjem parlamentarnem spo-
razumu se slovenski narod ni vpošte-
val, kar je posledica najbolj žalostne

periode dosedanje slovenske politi-
ke, to je od leta 1918 dalje. Ta poli-
tika — klerikalna in demokratska —
je prinesla Slovincem zgolj škodo in
jim tudi v bodoče ne more več kori-
stiti. Klerikalizem v naši državi in v
današnji dobi nima nobene bodočno-
sti več in je tudi Slovincem samo v
škodo.

V zadnjih političnih dogodkih gle-
damo začetek nove dobe tudi za Slo-
venijo ter hočemo tako iskreno in po-
šteno, kot do sedaj, delati na to, da
se sedanji parlamentarni sporazum
poglobi in razširi s pomočjo naše
Zveze in da razno tudi Slovenci pri-
stopimo k Srbom in Hrvatom kot
enakopravni in enaki.

Končno izrekamo popolno zaupnico
parlamentarnim zastopnikom naše
Zveze.

O Janezu, Tonetu in Francetu.

Kmetijske šole v Sloveniji so v zad-
njih dneh objavile razpis, v katerem
vabijo kmetijske sinove, da vstopijo va-
nje in si naberejo zlatih nauk za svoj
bodoči poklic.

Da ni nihče od čitateljev tega razpi-
sa prezrl, smo prepričani: še bolj smo
prepričani, da je vsak oče, ki ima iz-
branega sina za svojega naslednika,
v gospodarstvu sklenil, da ga bo za te
mesece že pogrešil, četudi bo moral
delavca najeti ali hlapca vdinjati.
Kajti tudi naš kmetijski oče se je doko-
pal do prepričanja, da je boljša dota
od denarja, ki bi ga s krvavimi žulji
nahrnil in naskoparil, strokovna
kmetijska izobrazba, ki bo nekoč ro-
dila bogat sad. O tem smo torej pre-
pričani, da bodo naši kmetje poslali
svoje sinove-gospodarje v kmetijsko
šolo.

Ali na nekaj smo se spomnili, ko
smo brali gori imenovani razpis. Ta-
kole si namreč misli naš dobri kmetič,
ko vidi svoje sinčke, ki še platno pro-
dajajo, brodiijo po prahu in blatu in
urijo svoje mlade mišice, postavljajo
hišice in cerkvice in močižke iz blata.
Za Janeza ve, da je hudo brihtne gla-
vice in sklene: Janez se bo dobro učil;

saj si kar gredoč vsako stvar zapomni
in zna že začuda veliko molitvic iz
glave. O, Janezek ni kar tako! Zato
pa bo že letos izkupiček za teleta djal
na stran in zanaprej vsako leto, in če
bo božja volja, bo zapel Janez nekoč
novo mašo.

Tone je sicer še majhen, pa ima
vseeno kar naprej v rokah žago pa
oblič in se na vso moč trudi, kako bi
napravil »klepetec«. Na staro tepko
bo privezal in kladenci bodq bili
na staro koso in se bo čulo daleč na-
okrog, da je Tone umetnik. Tone bo
torej moral biti mizar, če ga še kakš-
ne posebne muhe ne popadejo. Kam
ga bo dal učiti mizarstva in še drugo,
to in ono se bo pač uredilo pozneje.

France je pa zagledal nekaj tednov
prehitro luč sveta. Zato se ne more
v njegovi glavici vse tako dobro ure-
diti, da bi kako stvar lahko in hitro
obdržal v njej, dasi je krepke posta-
ve in okroglih lic, da je veselje. Ved-
no se drži svojih dveh bratcev in ju
gleda in se ž njima igra, a hišice in
cerkvice iz blata mu ne gredo prav
nič dobro od rok, o molitvicah na pa-
met in o klepetcu pa sploh ne more
biti govora.

Tedenski koledar.

- 26. julij, nedelja, Ana.
- 27. julij, ponedeljek, Pantaleon.
- 28. julij, torek, Viktor.
- 29. julij, sreda, Marta.
- 30. julij, četrtek, Abdon.
- 31. julij, petek, Ignacij L.
- 1. avgust, sobota, Vezi sv. Petra.

Sejmi:

- 26. julij: Leskovec pri podružnici sv. Ane, Višnja gora, Domžale, Radovljica (za blago), Bitnje, Bohinj, Čerknica, Fram, Sv. Križ pri Ljutomeru, Tinje, Teharji.
- 27. julij: Kostanjevica pri Krškem, Lukovec, Smartno pri Litiji, Telče, Toplice, Ormož.
- 30. julij: Kostivnica.
- 31. julij: Konjice, Dob pri Hrastniku.
- 1. avgust: Kranj, Vinica, Osilnica, Pišce, Ponikva.

Važne prireditve:

- 15. avgusta: Veliki kmečki tabor na Krškem polju.
- 8. septembra: Kongres Zveze dru-
štev kmetijskih fantov in deklet na
Bledu in kmečki praznik istotam.

Vrednost dinarja.

- Za 1 dolar 55.50—56.50 Din.
- Za 1 funt sterling 276—279 Din.
- Za 100 franc. frankov 263—268 Din.
- Za 100 češkoslov. kron 167—170 Din.
- Za 100 lir 210—212 Din.

Za 1 dinar se dobi 8 avstrijskih šil-
lingov, a v Curihu plačajo za 100 di-
narjev 9 švicarskih frankov.

Pa si misli oče: »Tale France, ta bo
pa dom imel. Za učenje ne bo, za ro-
kodestvo bo tudi slab — in slab ro-
kodelec ne dobi dela in ne more iz-
hajati — zato mu bom dal doma čez.
Orati in sejati in živino opravljati ga
bom že naučil, drugega pa kmetu
itak ni treba.«

Ljudje božji, nikar tako! Ne Fran-
ceta, tudi ne Toneta, temveč Janeza,
ki je brihtne glave in razumen dečko,
izberite za gospodarja! Čemu bi Vaš
najboljši sin, ko bo doštudiral, trglat
hlace po pisarnah — vi se boste pa na
stari dan bali, kdaj vam sin vprosti
z Vašimi trdimi žulji pridobljeni dom.
Zakaj naj bodo bistrega razuma in
učeni le tisti kmetijski sinovi, ki zapu-
ste svojo rodno grudo in se drugje po-
našajo z njihovimi zmoglostmi, a nji-
hov dom nima ničesar od njihove iz-
obrazbe? Kaj ni naša zemlja stokrat
posvečena z znojem kmeta-trpina in
vredna brezkončne ljubezni, pa se
tako prezira? In ali kmet mora biti
zabit in neveden?

O tem sodite in o Janezu, in Fran-
cetu, tedaj boste spoznali, da naš
kmet doslej ni prav ravnal. Odberite
za gospodarje vsi Janeze z brihtno
glavo, ne zabranite jim prilike, da si
v kmetijskih šolah nabere dosti ko-
ristnih strokovnih nauk, pa boste
na stari dan z zadovoljstvom ugotovi-
li, ko boste videli gospodarstvo v bla-
gostanju, da ste prav ravnali, ko ste
najboljšega sina posvetili svoji blago-
slovljeni domači grudi.

Razne politične vesti.

Nova vlada je sestavljena sledeče:
Pašič, predsednik; Gjuričič, pravo-
sodje; Ninčič, zunanje zadeve; Trifu-
novič, vere; Slavko Miletič, zdravje;
Uzunović, javna dela; Krsta Miletič,
kmetijstvo; Vukičević, prosveta; Sr-
skič, izenačenje zakonov; Stojadin-
vič, finance; Simonović, socialna po-
litika, Trifunović, vojna; Maksimović,
notranje zadeve; Radojevič, promet;
Pavle Radič, agr. reforma; Superina,
pošta in brzojav; Krajač, trgovina in
industrija; Nikić, šume in ruda. Zad-
nji štirji so radičevci. Imenovanih bo
tudi več podtajnikov. — V Sloveniji
se za ta mesta posebno pulijo in gri-
zejo ljudje, ki so iz koristolovstva po-
stali radikali.

Kaj lahko pričakujemo od nove vlade? Zanimanje ne moremo pričakovati več, kakor da pride do svoje veljave zopet zakonitost v javni upravi in pravičnost. Nesrečni vpliv samostojnih demokratov je oboje iz naše uprave odstranil in postavil kot merilo za upravo strankarsko pripadnost. Občnam se mora vrniti njihova avtonomija in na mesto gerentov morajo stopiti zopet avtonomni občinski zastopi. Pravična razdelitev davkov pride še le z izenačenjem davčnega zakona, dala pa se bo morebiti omiliti dosedanja kruta davčna praksa v Sloveniji. Tudi pri razdelitvi cenjenih kreditov od Narodne banke bo mogoče dosegljiva kakšna ugodnost. Temeljite izpremembe v carinski in trgovski politiki pa bomo težko dosegli v dohodnem času, ker so to jako zaželeni vprašanja. Zavedati se moramo vselej in povsod, da nismo vsega močni, da imajo prvo besedo še vedno srbski radikali in zato moramo računati le s tem, kar je v danih razmerah dosegljivo. Če se bo dalo pa doseči kaj več, bo toliko bolje. Toda obljub-karji ne bomo bita. To lepo prepustimo demokratarnem in klerikalnem.

Strahovito so učinkovala na mlade demokrate in klerikalce poročila iz Beograda, da je sporazum med radikali in radičevci že podpisan. Klerikalci, ki so prej poročali o pogajanjih, so poročila, da dr. Korošec pri sestavi nove vlade ne pride v poštev, še nekoliko lažje prenesli, ker so bili na svojo usodo vsaj kolikor toliko pripravljeni, polom pa je bil v Žerjavovih vrstah. To je zakrivilo mladinsko časopisje, ki je dosledno tajilo, da se sploh vrše kaka pogajanja, kasneje pa trdovratno tolažilo svoje pristaje, da brez samostojnih demokratov ni mogoča nobena vlada. Za te vrste poročanje, ki je zelo podobno znanemu avstrijskemu brzojavu »da je Lvov še v naši posesti«, »Jutrovič bralci« »Jutru« ne bodo hvaležni. Je že bolj vedno pravočasno povedati to, kar je.

Sumljiva molčečnost. »Slovenec« je gostobeseden list, a »Domoljub« prava klepetulja. Vendar se ti očitki ne morejo nanašati na vse njihove registre. So stvari, v katerih so klerikalci pravi mutci! Mi smo namreč pisali, s kako grdimi in nezakonitimi sredstvi so sedanji voditelji SLS držali dr. Šušteršiča za mejo polna tri leta iz samega strahu, da bi jim ne navil ušes zaradi njihove nesposobnosti. Potem smo prav z vidnimi črkami natisnili, kako se je ponašal v Protičevi vladi g. Korošec, ko so dobili v ječo na nezakonit način zaprtega St. Radiča. Zadnjič smo to ponovili in dodali, da nam je znan nasvet, ki ga je bil povodom lanske krize dal g. Korošec kralju in ki ni bil v skladu s tedanjim javno politiko SLS. Na vse to ti tako zgovorni ljudje molče! Mi smatramo to molčanje za veliko, veliko čudo!

Slovenska bol. »Jutrovec« in »Slovenec« povodom njihove zadnje katastrofe najbolj boli, da ni v novi vladi nobenega Slovenca in če smemo globoke vzdihne vzeti za pristno blago, je »Jutru« in »Slovenec« še posebej težko, da ni tov. Pucelj zasedel ministrske klopi. Verjetno je to razočaranje pri najnovejših brateh iz sledečih simptomov. G. Žerjav je lani več mesecev moledoval po Beo-

gradu za ministrski položajem, razcepil v ta namen stranko in brez mandata in vednosti kateregakoli foruma lastne stranke vstopil v volivno vlado. Korošec pa je bil dosedaj že štirikrat minister — vselej kot ekstramozat še s titulo kot podpredsednik — ter je imel s seboj vsega skupaj še 7 klerikalnih ministrov. Iz teh znakov je jasno, da ima gospoda obeh »priateljskih« strank enak okus, apetit in »programatično« nazivanje na politiko. Ministrski položaj jim je začetek in konec političnih računov in zato jim ni zameriti, če so se našli tudi na tej točki v skupnem objemu. Pri naši stranki pa tega ni in zato se oboji kisto drže, ker jim je odpadlo prijetno orožje, da je Pucelj za ministrski stolček »izdal« bog ve kakšne interese. Naj jih nebo potolaži tudi v tej nesreči!

Korošec - Žerjavova zveza. Dokler smo mi proti žerjavščini nastopali kot se proti tako veliki narodni nesreči spodobiti, niso imeli mladini za »Jutro« in »Domovino« hujšega »slagerja« kakor, da delamo klerikalno politiko. Vsaka črka našega lista, vsaka beseda tov. Pucelja, vsak korak naših somišljenikov, vse je bilo po mnenju Žerjavovih podreptnikov pravo, čisto in pristno klerikalno maslo. Zdaj — hvala bogu! — to »strašno« očitjanje odpade. Ali se — čudo golemo! — ističasno izpreminja, kakor Bileamova kletev, v pravi božji blagoslov. Doživeli smo namreč med tem, da je mesto nas prirastel klerikalcem na srec sam g. Žerjav. V nesreči je že tako, da človek doživi pomilovanje. G. Korošec se namreč iz vlade izbrani dr. Žerjav silno smili. In v beograjsko »Politiko« in v »Slovenca« je napisal članek »kako grdo, nemoralno in neznačajno so g. Pašić naglajali lojalne Pribečevičjance in Žerjavovce.« Toličko, da ne gre na solze ob tej priliki ubogemu Korošcu. Mi te resnično potrebne utehe g. Žerjavu in njegovim užaloščenim apostolom nismo nevoščljivi in smo te vrstice napisali le kot kronisti, da se otme pozabljenju rojstvo Žerjav-Koroščeve zveze. Da se bodo škrici znašli v skupnem objemu ob prvi priliki, pa smo tako vedeli že davno.

»Domovina« pravi, da prodira med ljudske množice vedno bolj prepričanje, da je edino samostojna demokratska stranka izvajala pošteno svoj program. To ji bo gotovo vsak potrdil, kajti pošteno je država osleparjena za eno milijardo dinarjev s posestvom Thurn-Taxis, trboveljska družba ima 160 milijonov kron poštenega profita. Afera koroškega svinca je nesla samostojnim demokratom mnogo milijonov kron itd. Nič drugega, kot sam pošten program samostojnih demokratov. — Živijo demokratska poštenost!

Zbodlo jih je. Zadnjič smo se dotaknili tudi žalostne vloge, ki jo igra del slovenske inteligence v politiki, in smo pribili dejstvo, da stoji velik del slovenske inteligence v Žerjavovem taboru, če pa dr. Žerjavova ministrska moč pade, ta inteligenca ne bo vedela kako, ne kam. Priznamo, da je ta naša ugotovitev marsikoga v živo zadela, toda resnična je! Moralno odgovorna pa za svoje politično držanje ni le ona uboga inteligenca, ki se mora težko boriti za svoj vsakdanji kruh, ampak odgovornost za politično

vetrnjastvo velikega dela slovenske inteligence, nosijo mladinski lazi-naprednjaki, ki so pod krinko demokracije (!) in svobodoljubja (!) postavili slovensko uradništvo pred izbiro: ali brezpogojno pred Žerjavom na kolena, ali pa brezpogojno z ženami in otroci na cesto! To je največji greh, ki so ga zagrešili žerjavci nad ono slovensko inteligenco, ki je vsled žalostnih svojih materijalnih razmer prisiljena, da si išče svoj kruh v javnih službah. Zagroziti komu, da mu bo piskal žolodec, če se političnemu nasilju ene ali druge stranke ne bo pokoril, in tako zagroziti celo domaćinu človeku, ki je obvezan služiti državi in javnosti, ne pa tej ali oni politični stranki, je prvovrstna lopovščina! Mi kot pravi naprednjaki ali svobodnjaki se prav nič ne pulimo za slovenske uradniške glasove pri volitvah, ker priznavamo tudi uradnikom pravico, da kot državljani glasujejo za kogar hočejo po svoji svobodni vesti in po svojem prepričanju trudi-li pa se bomo, da iz naših uradov izgnemo strankarija, ker hočemo, da v naših javnih uradih odloča edinole zakon in ne politična pripadnost. Če so mladinski generali res naprednjaki, kakor se hvalijo, naj najprej vrnejo slovenski inteligenci njeno politično svobodo in naj ji ne groze s pretisnjenim žolodcem, če slučajno ne odobravajo mladinske laži-naprednosti.

Politični avgijev hlev. Tako bi lahko imenovali razmere pri Trboveljski premogokopni družbi v Ljubljani. Tam izgleda, kakor v pol. tajništvu SDS. Celo tako daleč gre ta reč, da morajo posamezni uslužbeneci kandidirati pri raznih volitvah, tako n. pr. pri občinskih na deželi, na listi SDS, sicer izgube službo. Mi tega nečemo in ne bomo več trpeli, kajti političnega udeleževanja ljubljanskih uradov T. P. D. v Ljubljani nam je že dovolj. Imamo priliko in moč napraviti red v tem pogledu. Tudi nam iz ljubljanskih trgovskih krogov neprestano prihajajo pritožbe, da so liferanti trboveljske družbe za najrazličnejše potreščine boja razni uslužbeneci potom raznih zakonitih tvrdk, katerih soimejtelji so sami. Naj bodo razni gospodje prepričani, da bomo napravili energično red kljub temu, da se hočejo sedaj zavarovati s hrbiti raznih radikalnih gospodov. Naj gotovi gospodje kar pospravijo svoje miznice, ker nam je teh neznanskih packarij več kot preveč!

Važni svetovni dogodki. Na Kitajskem se pripravljajo po poročilih angleških in ruskih listov velike reči. Odpor kitajskih domačinov proti izkoriščanju od strani Evropejcev stalno raste, velesile pa si ne vedo pomagati. Angleški listi poročajo, da je prišlo na Kitajsko veliko število ruskih oficirjev, ki organizirajo kitajsko armado in vežbajo kitajske vojaške. Tudi ogromne količine orožja in drugega najmodernejšega vojnega materijala pošiljajo Rusi na Kitajsko, tako, da vse kaže na izbruh vojne med Kitajsko in Rusijo na eni ter Anglijo in njenimi zavezniki na drugi strani. Z izbruhom vojne računa tudi sovjetsko časopisje, ki samozavestno naglašja nepremagljivo moč zveze »med ruskim medvedom in kijaskim zmajem«. Angleži se pripravljajo na novo vojno pred vsem z iskanjem za-

veznikov. V prvi vrsti računajo na pomoč Japoncev, ki so Kitajcem najbližji sosedje. Pomočnike in zaveznike pa iščejo tudi v Evropi. Najbolj si prizadevajo pridobiti na svojo stran Nemčijo in od tod izvira tudi silna popustljivost Angležev napram Nemčiji, samo da bi jih pridobili na svojo stran. Tudi v drugih državah poskušajo Angleži svojo srečo in prav verjetno je, da je angleški želji po konsolidaciji raznih držav pripisovati tudi razne notranje politične izpremembe pri nas. Francozi pa bojujejo krvav boj za svojo kolonialno posest v severni Afriki, in če nas ne varajo

naše oči, se bo zadeva za Francoze v severni Afriki končala bolj neugodno kot srečno. Moralni in morebitni vojni poraz Francozov v severni Afriki pa je za Nemece novo bodrilo za njihovo samozavest. Pomembno je, da danes že vsa nemška javnost nič več ne računa na trajnost znanih mirovnih pogodb, in vse kaže, da Nemci ne računajo napačno. To pa je važno tudi za našo državo, ki temelji na mirovnih pogodbah. Vse kaže, da se bližajo zopet zelo resnim in kritičnim časom in stvar nas samih je, da nas kakšni dogodki ne najdejo nepripravljenih.

Shodi in razne prireditve.

Selea. V nedeljo dne 26. julija bo sestanek kraj. org. »Zveze slovenskega kmetijskega ljudstva« takoj po prvi maši. Vsi tovariši vabljeni. — Matevž Dolenc, predsednik.

Seja odbora »Zveze slov. kmetijskega ljudstva«, ki jo je vodil tov. posl. Kelemina v nedeljo v Zidanem mostu, je izvenela v enodušni slogi vsega kmetijskega delavskega ljudstva. Soglasno je bil sprejet pravilnik »Zveze«, nakar se je »Zveza« konstituirala. Nato je podal tov. posl. Pucelj izčrpno politično poročilo o položaju, ki je nastal z imenovanjem nove vlade v čeli državi, zlasti pa položaj Slovenije. Iz poročila je bilo razvidno, da so za večno končali samostojni demokrate, a ista usoda je zadela tudi lažljivo politiko klerikalne stranke. Dasi najmočnejša slov. politična stranka, ki ima ljudsko pooblastilo, da zastopa v vladi Slovenije, vendar tega na škodo Slovencev ne stori. Tako je nesrečna klerikalna politika spravila Slovence ob vsak vpliv pri vodstvu državnih poslov in zakrivila s tem neizmerno škodo Slovencev na vseh poljih našega življenja. Naša »Zveza slov. kmetijskega ljudstva« ima sedaj nalogo, da pridobi Slovencev v državi oni ugled, vpliv in moč nazaj, ki so ga nam demokrati in klerikalci zapravili, kar bo mogla doseči le v tej meri, kolikor ji bo ljudstvo dalo zaupanja. Po njegovem govoru je bila sprejeta z velikim odobravanjem tozadevna resolucija, ki jo prinašamo na drugem mestu. Tudi je bilo sklenjeno, da se morajo vse prošnje na poslance za intervencije pošiljati na tajništva Ljubljana, Kolodvorska ul. 7 ali Maribor, Narodni dom.

Društva kmečkih fantov in deklet iz ljubljanske okolice so priredila v nedeljo 19. t. m. skupen ogled muzeja v Ljubljani. Zanimanje za ta ogled kaže udeležba 60 fantov in deklet, ki so si pritrkali nedeljski počitek za časa najtežjega dela, ko se jim je nudila prilika, da se nekaj nauče. Ogled je vodil g. ravnatelj muzeja z zanimivim pojasnjevanjem, za kar smo mu vsi udeleženci hvaležni. Po obisku muzeja so izletniki razgledali Ljubljano in okolico raz grad, popoldne smo se zbrali pri Lloydju na razgovor o delovanju po posameznih društvi. Temeljni namen celega kmetijskega mladinskega gibanja je, proučevati odnose kmetijskega življa do svoje zemlje, s katero je v tako ozki zvezi, zavzeti se za izrabo vseh pridobitev poljedelske vede in izkustev umnega kmetovanja, kar naj omogoči gospodarsko

povzdigo vasi, zraven pa z gojitvijo uma in plemenititvijo srca in značaja dvigati celotno življenjsko stopnjo kmetijskega delovnega človeka. Ne več človek človeku volk, temveč tovariš in pomočnik. — Za letošnje poletje in jesen so odločila posamezna društva hoditi to pot pouka in razvedrila s prirejanjem nedeljskih izletov v bližnjo okolico, združenih z ogledom boljših gospodarstev, delavnic in podjetij, ki so v zvezi s poljedelstvom, skupen program za celo Zvezo se pa pripravlja za dneve našega kongresa na Bledu. Svestni, da nas nihče več ne pregazi in voljni, da z vsemi močmi sodelujemo pri jačanju naših vrst, smo se razšli s pozdravom: Na svidenje na Bledu! — Udeležence.

Petdesetletnica Kola jahača in vozača v Ljutomeru. V Ljutomeru, središju Murskega polja, ki je znano po svoji stari kmetijski konjereji, slavi Kolo jahača in vozača dne 15. in 16. avgusta svojo petdesetletnico. Na programu prvega dne je razstava prvovrstnih kasačev-amerikancev in toplokrvnih konj, potem uporabnostna izkušnja kasačev (na dirkališču, pred plugom, težkim vozom in pod sedlom) ter dve dirki. Dne 16. se vrše popoldne 4 dirke, vse na dirkališču na Cvenu. Opozarjamo vse ljubitelje konj na to prireditve, posebno zaradi tega, ker se bo ta dva dni videlo na razstavi in dirkališču veliko število prvovrstnih konj. Letošnja zmagovalka v jugoslovenskem derbyju (Nadina) izhaja iz ljutomerske reje.

Dopisi.

ŠTAJERSKO.

Sv. Andraž v Halozah. V poletnem času smo na kmetih tako zaposleni, da nam ne preostaja časa se dovolj zanimati za važne gospodarsko-politične zadeve, kakor so to n. pr. izvoz vina, nova carinska tarifa, različni novi zakoni itd. — Časopise čitati (kdor izmed nas je sploh naročen!) tudi ne utesnimo, kakor srečni mestjani; kajti slednjim daje 4—8 urni delavnik vsak dan dovolj časa za izobrazbo in zabavo. Tako pride, da smo v gospodarsko-političnih stvareh, seveda ne po lastni krivdi — precej zaostali. Baš skozi to neudeleževanje smo prišli tako daleč, da se tudi kmetijski zakoni sklepajo brez — kmetov in zato proti koristim kmetov, delavcev in obrtnikov, oziroma proti onemu stanu, ki tvori ogromno večino od 85% vsega prebivalstva. Koristi naše današnje zakonodaje uživa izključno le preostalih 15%, gotova maloštevilna družba industrijev, bankirjev in visokih koritarjev. Ti, podeželsko ljudstvo pa, ki daje v potu svojega obraza naš vsakdanji kruh vsem in vsakomur, si danes na tako slabem gospodarskem stališču, da bode kmalu marsikateri izmed vas s palico v roki in torbo na rami prisiljen zapustiti to, kar mu je najdražje, svojo in z znojem svojih prednikov prepojeno rojstno haloško grudo. — V nedeljo 5. t. m. smo po rani sv. maši zborovali v gostilni g. Vindiša farani vseh strank. Domačin tov. E. Stoklas nam je raztolmačil stvari, ki zanimajo vse podeželsko ljudstvo. Odpirajo se nam oči in spregledujemo, če tudi počasi, da propademo gospodarsko popolnoma, ako se ne začnemo kmetje vseh strank složno zanimati za vse, kar se godi v parlamentu. Mi ne smemo za naprej prekrižati rok stati ob strani in samo javkati, kako nam zakone in postave krojijo drugi. Ako hočemo, da se v bodoče ne bo delalo, kakor dosedaj, brez nas in proti nam, se moramo začeti bolj gibati in moramo sami poseči v kolesje državne mašine. Posebno se zanimajmo za predavanja, čitajmo časopise in organizirajmo se. Vsak mora biti prožet duha stanovskega, duha skupnosti, složnosti in borbenosti za pravice podeželskega ljudstva. — Tovariš Stoklas nam je orisal podrobno naše današnje gospodarsko-politično stanje ter nam pokazal pota in smerice za bodočnost, po katerih nam je mogoč izhod ter je ob splošnem pritrjevanju završil svoja izvajanja. Vsem

Listek.

Zdražbarji.

Kmečka povest iz predvojne dobe.

Spisal Metod Dolenc.

(Nadaljevanje.)

Martin Banič je bil zadovoljen, da se napravi odškodninska tožba, ali k dr. Kropivniku iti, mu ni dišalo. Pa žena ga je opozorila, da mu je prvo veliko pravdo z Andrejčičem dobil, bo pač tudi to! Možu se je obraz razjasnil in sklenil je, da pojde.

Drugi dan je bil že v mestu. Odvetnik ga je sprejel kakor starega znanca. O sporu med njima ni črhnil. Baniču se je jezik razvezal in razlagal je odvetniku, zakaj misli, da je moral Andrejčič zažgati. Odvetnik pa mu je namignil, da je po govoru z ženo pregledal kazenske spise pri preiskovalnem sodniku, in mu pojasnil, kaj je pisal Andrejčič — Zabkarjevi ženi! Če bi ona tisto, kar je v pismu, potrdila pod prisego za resnično, onda Bog zna, ali bo tožba držala...

Banič je postal hud: »Že spet ta Zabkarica! Ona ne more in ne sme drugega pričati, nego kar se sklada s tem, da je bil Andrejčič pri podu in zažgal!«

Odvetnik je svaril k previdnosti. Banič pa je tožbo zahteval.

Tožba je bila vložena v treh dneh, ali tekla je silno počasi. Andrejčičev naslov je povedal doktor Oražen. Dostaviti je bilo treba tožbeni spis v Ameriko!

Še predno je bila razprava, so stopili skupaj dr. Oražen, dr. Rant in dr. Kropivnik, da se uredi vse razmerje med Baničem, Zabkarjem in Andrej-

čičem. Stvar je bila zamotana, ali slednjič se je sklenila poravnava: Oba zakonca Banič sta izjavila, da dolgujeta Zabkarju 500 K, dr. Rantu 150 K, dr. Kropivniku 500 K, koliko sta dr. Oražnu dolžna, je določilo itak sodišče. Andrejčičev dolg pri Baniču, je bil prenešen na Zabkarja, dr. Kropivnik je izjavil, da poišče stroške Baničeve pravde z Andrejčičem zaradi vina pri Andrejčiču samem. Banič je upal, da spravi kmalu vino v denar in da bo vsaj glavne sitnosti, preteče dražbe, prost, in je podpisal poravnavo zase in za ženo.

Pa glej! nekaj dni za tem dobi od dr. Oražna pismo: Pregledal je zemljiško knjigo in opazil, da je intabuliran Klemenčičev dolg za 2000 K. Pozval je Baniča in Klemenčiča na prihodnji semanj dan k sebi. Če je dolg izmišljen, napravi kar ovadbo na državno pravništvo zaradi očitne goljufije!

Kakor strela iz jasnega je učinkovalo to pismo na Mico, še bolj pa, kar ji je Martin doma povedal o »Klemenčičevem dolgu«. Komaj je prebolela dva strašna udara, požar in pa smrt ljubljene otročičke, že pride preteča nevarnost, da zaprejo moža, morda celo njo! Ni se mogla držati po koncu, vleči se je morala.

»Kaj napraviš?« reče možu drugi dan zjutraj. Banič vstane, pa ne odgovori ničesar.

»Saj ni toliko dolga! Po pravici povej! Jaz ne bom nikjer drugače govorila, kot resnico!« Mica je govorila s povdarmom in iskala z očmi moževih, ali ta je vpiral pogled v tla.

»Zakaj ne odgovoriš?« — Micine besede so bile ostre, očitajoče.

»Kaj naj rečem?... Saj vidim, da meni ni več obstanka. Ti me boš pokopala!« reče malodušno mož.

Mica je vzdihnila.

»Jaz te že ne bom pokopala! Ampak ti glej, da se sam ne pokoplješ...« Mica obmolne.

Ta dan nista več govorila o tej stvari. Mož je vprašal, ali naj ji gre po zdravila. Žena mu odvrne, da ji odleže le, če bo vse po pravici povedal, — pa naj bo, kar hoče...

Banič je bil v nedeljo popoldne pri Klemenčiču. Dobil ga ni doma, pač pa njegovo ženo. Ona je bila huda, da mora moč sedaj v mesto, za stvar samo je pa ni bila skrb. Mož ne bo zahteval ne vinarja več, nego sta mu dolžna Baničeva, in s tem je vse rešeno.

»Če je tako,« deje Banič »pa opravi jutri pri dr. Oražnu sam. Bom povedal doktorju to, kar praviš ti, Meta.«

Bilo je tako prav, zakaj drugi dan sta bila naročena delavca za delo v vinogradu.

Drugi dan se zgleda Banič v pisarni dr. Oražna. Odvetnika samega ni bilo doma, govoril je z njegovim pisarniškim uradnikom. To je bilo Baniču prav. Dejal je, da je dolg resničen in da se grožnje z ovadbo nič ne boji.

Z doktorjem Oražnom samim pa sta se sešla pri ustni razpravi o tožbi zoper Andrejčiča zaradi odškodnine. Odvetnik je poklical Baniča in dr. Kropivnika na stran.

»Kolegal dopovejte Baniču, naj takoj izbriše Klemenčičev dolg, če ne moram napraviti ovadbo!« reče dr. Oražen dr. Kropivniku. Ta osupne. Banič je to videl in bilo mu je mučno.

»Kaj bi tisto govorili!« reče v zadregi Banič. »Klemenčič nam je posodil nekaj, pa bi ravno on izgubil, ako pride do prodaje!«

»Pa koliko vam je posodil?« vpraša dr. Kropivnik.

»Meni ni vsega posodil, nekaj je ženi posodil,« se izvija Banič.

»Vsoto povejte po številki!« vsklikne doktor Oražen.

(Dalje sledi.)

tovarišem pa kličemo: vsi za enega, eden za vse, složno kot en mož na noge, v boj za naše pravice!

Sv. Trojica v Haložah. Dne 5. t. m. je tov. Stoklas iz Sv. Andraža v Haložah sklical gospodarsko-politični sestanek, ki se je ob lepi udeležbi vršil v gostilni tov. Penna v Jurovcu. Zborovanja so se udeležili naši najboljši in najrazumnejši kmetje, delavci in obrtniki različnih strank. Poročilo tovariša Stoklasa je bilo od vseh navzočih sprejeto z odobravanjem. Obravnavala so se vsa najvažnejša gospodarsko-politična vprašanja.

Sv. Božen pri Središču. Zadnji čas se je pojavila pri nas v naših vinogradih peronospora, ki je povzročila ponekod dosti škode. Zato moramo gledati, da jo preprečimo, kajti drugače bo spet naš up splaval po vodi. Davki vedno večji, draginja gospodarskih potrebščin raste, cena pridelkov in živine pada. Torej nas čaka žalostna bodočnost. Ni čudno, da padamo v dolgove. V Mariboru je bil zadnji občini zbor Pokrajinskega saveza slovenskih vinogradnikov in je za načelnika bil izvoljen g. R. Košar, predsednik kletarske zadruge »Ljutomerčan«. Res je g. Košar dober strokovnjak, toda žalibog je slab izvršitelj dolžnosti. Vinograde ima v slabem stanju, poleg tega je izkopal svoj vinograd z šmarnico, o kateri tudi on pravi, da ima slab okus (Franci mi pravijo »Fokse«). Namesto, da bi ljudi odvrčal od tega kot strokovnjak, pa še daje slab zgled. In kot tak bo že dobro zastopal kot načelnik pri Savezu. — Nadalje bi prosili našega »resnicoljuba«, naj poroča v »Slov. Gospodarju« n. pr. tudi to resnico: G. župnik je računal za pogreb z doma za pok. Flegerič 2250 Din, za pok. Miškovo 200 Din, toda z doma samo do cerkve. Pri cerkvi je prosil sin župnika, da sprejdi pokojnico na pokopališče in je računal še od cerkve 654 Din, a posestvo je dotični prevzel za 700 Din. Naša fara je kupila zvonove, za katere smo vsi prispevali in so bili tudi za prispevek kupljeni. A kadar kdo umrje in greš po račun, pa se moraš prijeti za glavo. 70 Din od ure! Nismo proti temu, da se računa, kajti zvonikar ne more biti zastoj, toda, toliko je pa vendar preveč. Vem tudi, da »resnicoljub« ve naše razmere in če bo vedno tako, bomo morali opustiti pogrebe in zvonjenje in bomo kar tako pokopavali. Ker je to resnica, še enkrat prosimo, da »resnicoljub« to obelodani v »Slov. Gosp.«. — Boltenški vedež.

Iz kozjanskega okraja. V odgovor »Slov. Gosp.« o nekih samostojnih, da so podobni komunistom. Tisti klerikalec, ki je priobčil ta dopis, naj se za nos prime. Poglejmo malo, kaksi so naši klerikalci. Farna cerkev Sv. Mihaela na Pilštanju ima dva klerikalna cerkvena ključarja. Prvi je hodil okoli farovškega marofa in našel, da je farovško poslopje v silno slabem stanju. Po svojih dolžnih opravkih pa se zgleda v farovžu, seveda v kuhinji, da se tam javi in oblubi, da bo vse kmalu popravljeno. Samoumevno je, da je vselej pri takem zgledu dobil tečen zajuterk. Vključ temu se ni nič pričelo s popravilom. Farani vsako nedeljo kimajo z glavami, ko gledajo to poslopje. K letu bomo imeli sv. birmo. Bo pač prezvišeni knez in škof pohvalil tako vzorno gospodarstvo. — Poglejmo še k podružnici Sv. Trojici v Deležicah. Tam je lansko leto strela vdarila v zvonik, ravno med službo božjo. Zvonik se je od strele vnel in je pričel goreti. Ko bi ne bilo tako hitro na pomoč spretnih fantov in mož, bi vse zgorelo. G. Fr. Sazlah, posestnik, je dal deske, da se za največjo silo pokrije odprtina. A minulo je celo leto, ko se ne zmenijo za popravilo stolpa ne g. župnik, veliko manj še klerikalni backi. Sedaj se sliši, da bodo klerikalni ključarji odklonili to čast. Kadar se vrši kaka svečanost, morajo dati ključarji seveda kosilo. Od ljudi se je slišalo, da bodo samo zato odklonili ključarsko čast, ker pri takem obisku gospodje in pevke baje preveč zaužijejo. Dokler je bil cerkovni ključar Kopinski, se je vse v najlepšem redu vršilo. Čez trideset let! Klerikalni magnati so se pa kar v par letih vsega naveličali. Tu se vidi, da nobeden klerikalec ne da nič za cerkev in ne za božjo čast. Dobro mi je znan klerikalni bacek, ki je obenem žalostna figura, ker je priobčil dotični članek v »Slov. Gosp.« o nekem posojilu SKS pristaša pri SLS pristašu. Da so klerikalci nič vredni, je samoobsebi razvidno. Neki plemenitaš je iskal pri svojih zaveznikih iz SLS posojilo s celim generalnim štabom kot poroki, pa ni dobil, a pri SKS je dobil posojilo, seveda ne dotični plemenitaš, ampak njegov porok. Sedaj pa se primite hinavci za svoje nosove! — Valentin Riba.

KRANJSKO.

V Mošnjah so se vršile dne 12. t. m. občinske volitve. Udeležilo se je 75% volilcev. Za agitacijo so poskrbeli najbolj Žerjavovci, a odrezali so jo najslabše. G. Pohar bi najraje volitve razveljavil, ker ima samo g. Ankersta za seboj. Tudi dopisov iz Mošenj je bilo vsak dan kaj, a kmetje teh časopisov ne berejo. Skrinjic smo imeli kar 5. Izvoljeni so sledeči: SKS 3, SLS 1, SLS II. 2, SDS 4, SLS III. 3. V tem odboru jamčijo možje, da jim ni toliko za strankarstvo, pač pa za gospodarstvo. Izjema sta le 2 demokrate in par klerikalnih zagrižencev. Dne 27. t. m. se bo volil novim županom g. Silvester Pangerc, mož prave kmečke korenine in nestrankar. G. Pohar poskuša z zvijačo, da bi županov na Brezjah, a mu nobeden več ne zaupa. Edino Rešov Tone pravi, da »ako Broščar ne bo, je bolje, da je Maček še 10 let župan, kakor pa, da bi bil kdo od kmečke stranke«. Ta mož veliko govori in hoče biti tudi za župana, pa to ni dosegel dozaj pri štirih strankah. Ako mu zdaj ne »pomede«, bo zapustil četrti ter zagodel pri peti kakšno novo svojo »Amerikansko«. — Dober tek!

SRBIJA.

Iz Knjaževca v Srbiji. Vem, da se čudite, ko prejmete to moje vrstice; toda napisal sem jih Vam, da tudi Vi znate, kako živim tu in z menoj vred kakšnih 300 kranjskih fantov pri našem polku »Prestolonaslednika Petra«. Dobri so ti naši dečki in narodno-zavedni. Pridno vežbajo sokolske vaje in smo tudi že dvakrat javno nastopili. Imamo tudi pevski zbor in kako veselo in mogočno se razlega naša pesem daleč na okoli tako, da človek trenutno pozabi na vse ono gorje, ki ga tare in teži. — Dostikrat se je že zgodilo, da so prišli knjaževački meščani do kasarne, ki stoji nekoliko iz-

ven mesta in nas naprosili, da jim za-
pojemo kako našo lepo; — in vsako-
krat se divijo ubranim akordom in le-
pemu petju. Tudi smo vzpizorili že
dve igri: eno slovensko in eno srbsko
na veliko veselje in radost celega
polka. Rekel sem že, da so naši fantje
v vsakem pogledu na svojem mestu;
so pa tako »štrame« da kar »poka-
kadar gredo in vsi oficirji brez razli-
ke jih imajo radi ter jih zelo spoštu-
jejo. — Rekrutirajo se iz novomeške-
ga, kočevskega in logaškega okraja
so po večini pristaši Vaše stranke.
Zdravi smo vsi, le tu pa tam nas po-
grabi domotožje; no, in tedaj pa za-
pojemo eno — in zopet je vse dobro.
Podnebje je tu zelo zdravo, le vročina
je velika. Ljudje so prijazni, zlasti
oni iz okolice.

»RADIO-BALSAMICA«

i zahvala poštovanemu gosp. dr. Ivanu
Rahlejevu.

Ja dole potpisani Mihajlo Kovačević bla-
godarim Vam najtopleje na izleženju od reu-
matizma u rukama, nogama i u svima teles-
nim zglobovima, zbog čega nisam mogao kre-
tati ni nogama ni rukama, već bio sam za-
visih od tudje pomoći, čak nisam mogao da
jedem ni da pijem, jer sam imao reumatizam
u vratu i zglobovima. Nikakvo mi sredstvo
nije pomoglo do sada, ali Vi sa Vašim lekom
Radio-Balsamica u kratkom roku meni bo-
lovi olakšali. Prvi put kada sam se namazao
Vašim lekom Radio-Balsamica, bilo mi je
mnogo teže i to bolovi su trajali posle ma-
zanja jedan sat još jače i potom su popustili
te mi posle svakog mazanja bilo sve lakše.
Sada mi je sasvi dobro, i zato Vam još jed-
nom najtopleje blagodaram i svakom ču Vas
bolesniku najtopleje preporučiti. Ja sam do
sada utrosio četire flašice, a ova što mi šal-
jete sada to je pet. Sa odličnim, poštova-
njem i opet blagodaram

Mihajlo Kovačević s. r., Selo Ravni
z. p. Bogatič, Okr. Šabac.

Opštinski sud potvrđuje istinitost
(Pečat) Predsednik suda M. L. Djokić, s. r.

Lek protiv reumatizma Radio-Balsamica
izdaje, prodaje i šalje uz doplatu Labora-
torija Radio-Balsamica dr. Ivana Rahlejeva,
Beograd, Kosovska ulica br. 43.

Novice in razno.

Veliki živinski in trgovski sejem se
vrši dne 25. julija pri Sv. Urbanu nad
Ptujem. — Mih. Rašl, župan.

Anton Skube — mrtve. Poročajo
nam, da je dne 3. junija 1925 umrl v
Pittsburghu, Pa., U. S. A. naš zvesti
naročnik in somišljenik Anton Skube.
Naj mu bo lahka tuja zemlja!

Dopisniku iz Središča ob Dravi spo-
ročamo, da resolucij, ki jih je sprejela
Zveza jugoslovanskih vinogradnikov
za Slovenijo na svojem občnem zboru
dne 27. junija 1925 nismo priobčili,
ker nam jih ni nihče doposlal.

Posledice nezakonite priselitve v
Ameriko. Vsem čitateljem je znana
odredba, ki prepoveduje vseljevanje
tuev v Ameriko preko določenega
števila. Razni agenti pa so proti mas-
nemu plačilu pomagali mnogim, da so
se nezakonito vtihotapili v Ameriko.
Vlada Zedinjenih držav je sedaj za-
sledila 700 takih tujcev in jih brez ob-
zira izgnala. Vsi izgnanci so vrženi v
največje trpljenje in bedo. — Vedno
svarimo, bodite previdni in ne nase-
dajte goljufivim agentom, ki vas sprav-
ljajo v nesrečo.

Samomor v Kranjski gori. — Pred
kratkim je prišel na dopust orožnik
Franc Zupan. Dan pred usodnim do-
godkom je bil še vesel, v petek, dne
10. julija ponoči pa se je v svoji sobi
ustrelil in bil takoj mrtve. Kaj je ne-
srečnega pognalo v smrt, še ni znano.

Neurje. Mariborska okolica trpi le-
tos močno od neurja. Že v dveh okra-
jih je napravila toča mnogo škode v
preteklem mesecu, pred par dnevi pa
je obiskala med silnim nalivom oko-
lico Sv. Petra in Kamnice, kjer je tudi
zelo škodovala našim poljem.

Potres v Brežicah. V noči od 16. na
17. t. m. so v Brežicah čutili več po-
tresnih sunkov, ki so trajali 2 do 3 se-
kunde. Manjši sunki so se ponavljali

še naslednji dan zjutraj, dopoldne in
zvečer. — Prebivalci Brežic in okoli-
ce so se silno prestrašili, ker so misli-
li, da se ponovi potres, kakršen je bil
v letu 1917. K sreči ni bilo nič huj-
šega.

Strelna je udarila. 16. t. m. v delav-
nico strojarja G. Ivana Jegliča na Gro-
suplju. V delavnici sta se nahajala
podjetnikov sin Bruno in pomočnik J.
Markovič, vendar se njima ni zgodilo
nič hudega, dasiravno je strela šviga-
la po prostoru in končno udarila v tla
od betona, a od tam pri vratih zopet
ven.

Požar. V Rožickem vrhu pri Raden-
cih je izbruhnil ogenj pri posestniku
Martinu Slugi. Požar se je hitro razši-
ril na viničarijo posestnika Jožefa Mi-
ra. Če ne bi prihiteli v odločilnem tren-
utku marljivo gasilec iz Hrastja-Mote,
bi se požar prav gotovo razširil še na
sosednja poslopja. Tako se je posre-
čilo ogenj omejiti, oba posestnika
imata občutno škodo, a zavarovana sta
bila le za malenkostne vsote.

Smrtna obsodba. Vojaško divizijsko
sodišče v Zagrebu je obsodilo orožni-
ka Stamenkovića na smrt in orožnika
Radičevića na 20 let težke ječe. — 24.
aprila lanskega leta sta prišla oba ob-
sojenca v pijanem stanju na dvorišče
seljaka Dragotina Fajnika v Hrženiku
ter tam razgrajala. Prišlo je do pre-
pira, v katerem je Radičević smrtno
obstrelil vsakega župana, ki je podle-
gel rani, Stamenković pa je ustrelil
orožniškega narednika Jelenića.

Samomor na smrt obsojenega. V Li-
beku v Nemčiji bi se imela izvršiti
smrtna kazen na morilcu Tidemanu.
Ko so pazniki zjutraj odprli celico, da
ga odvedejo na morišče, je kaznenec
skočil iz celice na stopnice in gori v
drugo nadstropje, kjer se skozi okno
skočil na dvorišče in se ubil.

Gospodarstvo.

MARIBORSKI SADNI IN ZELENJADNI TRG.

Maribor bi moral biti urejeno trži-
šče za sadje in zelenjavo. To je trg, ki
bi odgovarjal potrebi preskrbe mesta
in za izvoz na debelo.

Mestni magistrat urejuje maribor-
ski trg samo iz vidika preskrbe pre-
hrane lastnemu prebivalstvu. Ako po-
mislimo, da je Maribor prometno sre-
dišče plodonosne okolice z bogatim
zaledjem, mora mestna uprava imeti
to v vidiku. Skrbeti mora za tržno
uredbo, ki odgovarja tem potrebam
okraja v povzdigo obče trgovine in s
tem mesta samega. Do sedaj se samo
gnjavi kmeta producenta, ki pripelje
blago v mesto, kot neobgledeno paro, ki
nima v mestu nikakega prava. Do 10.
ure ne sme prodajati pridelkov na
debelo, marveč deliti na kupčke ali

pa meriti na drobno. Sedaj so napra-
vile mariborske tržne branjevke vlo-
go na magistrat, da bi kmetje ne smeli
niti na drobno prodajati na trgu. To-
rej še večja kolobocija.

Maribor lahko povsem primerjamo
mestu Gorica (sedaj v Italiji) kot iz-
voznomu mestu sadja, zelenjave in so-
čivja. Vse, kar ima Gorica, bi lahko
imel in ima tudi Maribor. Gorica je
bila in že zopet je živahno trgovsko
izvozno mesto, Maribor pa je v tem
oziru popolno mrtvilo.

Mariborski trg bi se moral tako
urediti kakor je v Gorici. Poleg tega,
kjer se na drobno prodaja, bi moral
biti trg v bližini kolodvora za prodajo
na debelo. Trg na veliko se odpre
zjutraj ob 5. ali 6. uri in traja navadno
do 8. ali tudi do 10. ure. Na trgu na
veliko si v jutranjih urah nakupijo

blago izvoznikarji, branjeveci in trgo-
vine. V teh jutranjih urah imej pravi-
co prodajati tudi kmet na drobno na
branjevskem trgu.

Uredba mariborskega tržišča je od
velikega splošnega gospodarskega po-
mena. Za pospešitev trgovskega pro-
meta s sadjem in zelenjavo bi se mo-
rala zavzeti vsa oblastva in gospodar-
ske korporacije. Zakaj bi ne bil tu
mogoč živahen izvoz posebno v Av-
strijo? Združena mariborska oblastva
z vsemi gospodarskimi organizacijami
bi morala in bi lahko dosegla od naše
vlade vse mogoče olajšave za izvoz v
zvezi s trgovskimi pogodbami z Av-
strijo, Nemčijo in Češkoslovaško. Da-
nes je v tem oziru mariborski trg po-
polnoma mrtve. Na kolodvoru zeha
prometno osebo od dolgega časa.
Med tem pa vidimo drčati mimo po ce-
le vlake sadja in sočivja iz Italije. Tu-
di trgi v Jugoslaviji so prenapolnjeni
italijanskega blaga (kakor da bi mi
ne imeli zemlje). Mi pa prodajamo na-
šo zelenjavo in sadje na kupčke in
litre po srednjeveško, kakor bi še ne
bilo vage, samim Mariborčanom, izpo-
stavljenim šikanam policije in doma-
čih branjevcev.

V neposredni bližini imamo avstrijski
Gradec, nekam tako daleč, kakor
naše Celje. Gradec je sam na sebi ve-
liko potrošno mesto. Poleg tega pa je
Gradec trgovsko središče za Gornje-
štarsko, ki je bogata rudokopov in
tovarn; to je delavskih revirjev, ki
trosijo (konsumirajo) velike množine
posebno sočivja. Tudi Dunaj ni tako
daleč. Ob dobri volji in redu bi zvečer
naloženo blago moralo biti zjutraj
pravočasno na dunajskem trgu. Seda-
nji blagovni brzovlak, ki bi moral biti
ob 5. uri zjutraj na Dunaju, prihaja
največkrat z zamudo ob 8. uri. Ob 8.
uri pa mora biti posebno zgodnje sad-
je že prodano, drugače ostane za dru-
gi dan in se že pokvari.

Mi imamo blaga veliko in prvovrst-
nega, treba je le uredbe trga; po eni
strani prave odbire blaga in pravilne-
ga pakovanja, po drugi pa uredbe
vlade in oblastev za odpravo carin-
skih in prometnih ovir ter sklepanja
temu primernih trgovskih pogodb. V
tem se je treba zganiti, drugače pri
polni skledi blaga vsi skup gospodar-
sko poginemo. Ivan Mrmolja.

»JUTRO« IN CENE KMETIJSKIH PRIDELKOV.

(Dopis s kmetov.)

Prva skrb meščanstva je, da se zni-
žajo cene kmetijskim pridelkom. »Ju-
tro« prinaša v svoji 148. številki čla-
nek, v katerem pozivlja mestno tržno
nadzorstvo in ljubljanske gospodinje,
da se naj predvsem znatno znižajo ce-
ne kmetijskim pridelkom. Razlog za
to je seveda porast dinarja (ali da bi
se mestna gospoda na lep način pre-
življala).

Razsodnost človeka kojega koli slo-
ja da vsakomur pametno misel in ni-
kdo nima nič proti temu, da se znižajo
cene in urede enakomerno za vse ži-
vjenske in gospodarske potrebščine.
Krivično pa je, da se ravno kmetij-
skim pridelkom prvo znižajo cene,
vse druge pa ostanejo ali se še zvi-
šajo. Kakor n. pr. zvišanje carinske
tarife bo najbrže blagodejno vplivalo,
toda ne, na nas kmete, temveč na ve-
leindustrijo in kapital, ker jim bo
omogočeno dvigniti cene svojim iz-
delkom. Kje so gospodje, da bi našli
pri dobrodelnem »Jutru« primerno
mesto in pisali članke za splošno iz-
enačenje cen, tudi onih, katere so
odvisno od tvornic in velekapitala?
Kakor rečeno: nismo proti znižanju
cen, odločno smo pa proti temu, da se
mora ravno kmeta prvo stisniti za vrat
in njegovim pridelkom prvo in največ
znižati ceno.

Najprvo navaja »Jutro« cene mesu;
padle so 2—6 Din. Kmet pa gleda de-
belo in se čudi, kdo ima dobiček od
padanja cen, ker živino prodaja za eno
tretjino nižje, to je 5—10 Din ceneje!
Tako navaja nadalje »Jutro« vse ce-
ne; koliko se imajo znižati. Vedno in
največ da misliti »Jutrovcem« mlečna
cena. Ta jim je vedno previsoka. Po-
udarja se: Cena sene je znatno padla
in zato se mora takoj znižati cena mle-
ku. Tu se jasno kaže, da »Jutro« in
mestno tržno nadzorstvo niti pojma
nimata o kmetijstvu in da urejujejo
cene na ljubljanskem trgu taki ljudje,
katerim je obstanek in razvoj kmetij-
stva deveta briga. Če je padla cena
senu, ali ima kmet kaj od tega? De-
lavca mora plačati po isti ceni in vse
drugo je tudi obdržalo ceno ali ima
še višjo (sol). Seno ima smešno ceno,
toda stroški za pridelovanje sene niso
manjši! Nadalje se vidi vsa bedarija
»Jutrovih« gospodov v tem, ker ne ve,
da naši kmetje ne kupujejo sene za
molzne krave, temveč se prodaja seno
vedno za vprežno živino, največ v me-
sta. Cene močnim krmilom so pa še
vedno visoke, a brez močnih krmil
krava daje malo mleka!

Naj služi lep nasvet mestni gospodi,
da se poslužijo nizke cene sene. Naba-
vite krmo, kupite kravo, hišni posest-
niki, sezidajte hlev ali ga vzemite v
najem in takoj se bodo mestne druž-
nine lahko preživljale z mlekom napol
zastonj. Kmalu bo vsakdo imel dovolj
te dobrote in bo videl, kaka cena spa-
da mleku!

Res, čuditi se je tem visoko učenim
gospodom okoli »Jutra«, da se jim da
tako lepo logično misliti. Dinar raste,
cene raznim industrijskim izdelkom
rastejo, zlasti monopolskim predme-
tom, davek pritiska zlasti kmeta na
vseh koncih in krajih, poleg tega raz-
ne vremenske neugode; vse žene kme-
ta v pogubo, kljub temu, da se vse
tako »boljša«, se morajo kmetijski
pridelki prvo potisniti s ceno nazaj.
To je prva in glavna skrb teh gospo-
dov in tej regulaciji cen se ima prvo
posvetiti »Jutro«!

Nikogar pa ni, da bi se brigal in
urejeval cene, pristojbine in plačje raz-
nim višjim uradnikom in doktorjem.
Nič niso previsoke cene po raznih ka-
varnah, gledališčih, barih, veselicah
in zabavah, nič ni škoda ogromnih mi-
lijonov za ves blesk in sijaj potratne-
ga življenja v mestih, temveč le kilo-
gram krompirja in liter mleka imata
previsoko ceno sedaj, ko kmetu samo
raste brez stroškov, ker dinar tako
raste! Nič ni škoda denarja, in ne
omenja poročevalce »Jutra«, koliko
stane steklenica šampanjca, razne bu-
teljke in likerji, ko samo ena stekle-
nica čisto stane isto ceno kot teden-
ska molza ene krave. To vse ni pre-
drago, temveč le mleko, ko se da z
enim ali dvema litroma nasiti cel
družina.

Lepi časi so nastopili za kmeta in
skoro mu bo zopet počela padati mana
z neba, ko se mu odpira tako sijajna
bodočnost, zlasti ko prevzema kmeti-
sin posestvo, ko plačuje visoke pri-
stojbine in koleke, kar skupno znaša
strašne vsote. Vseh teh in mnogo ena-
kih dobrot je deležen kmet, zato je
»Jutrovim« gospodom prva skrb, da
ga potisnejo nazaj. Žalostno dejstvo
je, da je med našim kmetijskim ljud-
stvom 80% nezavednih, ki ne vedo,
odkod jim pridejo vse te dobrote. Ve-
dite, vi meščanski mogotci, da ste tudi
vi tega krivi, ker že sto in sto let ni-
ste dali nižjemu ljudstvu istih pravic,
kot mu po človeškem in naravnem za-
konu pripadajo, temveč ste ga in ga še
vedno tirate pred sabo kot ubogega
sužnja.

Vseeno je, ali se ti gospodje borijo
proti klerikalizmu ali za njega. Kadar
je treba kmeta guliti, so vedno lepo
složni.

Kmet, kdaj boš spregledal?!

DIRKA V ST. JERNEJU NA DOLENJSKEM.

Ker je bilo vreme na Vidov dan in na-
slednji praznik, to je 28. junija in 29. junija
deležno, ter je bilo dirkališče vsled obilne
vlage preveč razmočeno, se je konjska dirka
po javljenem programu izvršila dne 5. julija
1925. Udeležba dirkačev zelo dobra. Vsi kon-
kurenti so iz srezov Krško in Novo mesto.
Rezultati sledeči: K dirki 3—4letnih konj
prijavljeno 12 konj: tri dirila, progna 1640 m.
Dobili so: 1. Jože Kocjan, Zaboršt (Bučka)
»Prama« 4.42. 2. Janez Bobič, G. Gradišče
(St. Jernej) »Zora«, 4.45. 3. Jože Skof, G.
Stara vas (Orehovica) »Balkan«, 4.48. K dir-
ki 5letnih in starejših konj prijavljeno 7 dir-
kačev. Progna 2520 m. 3 dirila. Dobili so: 1.
Alojz Pungertič, Skočjan »Rička« 6.5. 2.
Ignac Fürer, Smaljša vas (St. Jernej) »Gi-
dran« 6.35. 3. Ivan Selak, Dobrova (Skočjan)
»Furioso« 6.44. Dirke ameriških dirkač-
ev sta se udeležila le dva konja. Vsled tega
le eno dirilo. Progna 2520 m. Zmagal g. Franc
Ivanč s Krškega s »Helios« v času 5.44 za
dobro konjsko glavo pred konkurentom.
Dveprezne dirke so se udeležili 4 pari. Di-
rila 3. Progna 2520 m. Dobili: 1. Z lepo vo-
žno daleč pred drugim Ignac Fürer iz Smal-
je vasi (St. Jernej) »Gidran« in »Pubi« v ča-
su 6.30. 2. Franc Martinčič, Drama (St. Jer-
nej) »Mrzuke« in »Crna« 7.13. 3. Franc Lu-
zar, Groblje (St. Jernej) »Furioso« in »Sir-
ka« 7.10. Jahanke dirke so se udeležili 4 di-
rkači. 3 dirila. Progna 2520 m. Dobili: 1. Jože
Blazič iz Kamen vrha (St. Peter) »Dora«,
bivša vojaška že v četrti prvo dirilo. 2. Jo-
že Strojnik, Ostrog (St. Jernej) »Nonius« bi pri
malo več paznosti in vaje sigurno porazil
zmagovalca. 3. Alojz Vidmar, Drama (St.
Jernej) »Mrzuke«. Stetje časa se je vršilo na
ruski način, to je z mesta, pa so vsled tega
doseženi časi nekoliko večji, kakor 1924.
Vendar ako se upošteva 90 m oddaljenosti
postavišča od starta, rezultirajo izboljšanja
pri vseh zmagovalcih. Društvo je razdelilo na
nagradah 4125 Din. Vrh tu je vezana s
prvim darilom diploma, a s vsakim darilom
pa tudi certifikat.

Vsem srenjam in soseskam radov-
ljskega okraja. Planinski odbor za ra-
dovljski okraj je v seji 13. junija 1925
sklenil, da obdaruje v tem letu vse
pridne in vestne pastirje, ki se odli-
kujejo v pastirski službi bodisi z do-
bro pašo, opravljanjem zboljševalnih
del na planinah in dolinskih pašnikih,
z izsekavanjem grmovja, pobiranjem ka-
menja, sploh čiščenja paši škodljivega
dračja. V to svrhu ima podpisani od-
bor za to leto sledeče vsote na razpo-
lago: I. za kranjskogorski sodni okraj
2300 Din; II. za radovljski sodni
okraj 4700 Din; skupaj 7000 Din. —
Vsled tega se naproša naslovno nave-
dene, da priglasijo svoje pastirje, ki

hočejo tekmovalci za te nagrade, Planinskemu odboru za politični okraj radovljanski v Hrašah pri Lescah, dobro podprte prošnje z navedbami: koliko časa pastir že pase v isti srenji in kakšna dela na korist planšarstva je vršil? Vse te prošnje morajo imeti potrjeno od pristojne občine, da je resnično, kar se navaja. Vse prošnje mora imeti podpisani planinski odbor do 15. septembra, nakar odbore tekmovalce in nato skliče plenarno sejo, kjer se bodo svecano razdelile nagrade.

Modra galica. Kmetijski družbi se je posrečilo dobiti en vagon 98,99% modre galice, ki je že dospela. Cena tej galici bo enaka, kakor dosedaj, zvišala se bo samo za iznos nove carine s kaldrmino vred t. j. za Din 1,75 pri kilogramu, tako, da bo stala Din 9,25 za kilogram franko Ljubljana. To sporoča v prvi vrsti udom, katerim je naročitev v zadnjem času morala zavrniti, s pripombo, da naj naročitev nemudoma obnove, obenem pa naj družbi kupnino nakažejo. Nove naročbe se še sprejemajo.

Hmelj. XII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov v inozemstvu. — Zatec, Č. S. R., 14. julija 1925. Stanje hmeljskih nasadov v naši okolici je vobče prav zadovoljivo. Pričakujemo dobro polovico polne letine. — Drugoletni

hmelj zaostaja v razvoju. Isto se godi s hmeljem v nizkih legah, kjer je rastlina trpela po bolhaču in po ušcih. Obrambna dela se nadaljujejo. Ušice se pa najdejo tudi v nekaterih lepih in krepkih nasadih. Minuli teden je izdatno deževalo, kar je bilo rastlini v prid. Cvetje prehaja po malem v kobule. Razpoloženje na trgu je mirno, cene padajoče. Plačuje se po 3000 do 3100 ek za 50 kg. — Ušček, Č. S. R., 14. julija 1925. Stanje hmeljskih nasadov je pri nas vobče zadovoljivo. Nadaljnji razvoj je odvisen od vremena prihodnjih štirih tednov. Po deževju imamo občutljivo hladne noči. V pozno obrezanih nasadih je cvetje le redko. Ušice so se zopet prikazale in se obrambna dela nadaljujejo.

Maribor. (Izvoz sadja — carinske ovire). Na papirju imamo, da je od naše strani, sadje za izvoz prosto carine. Nasprotno pa so znali v Beogradu tako urediti, da pride na kilogram sadja v koših približno pol dinarja carine. Namreč na vsak izvožen kg je treba plačati svinčeno znamko po 3 dinarje. Tu bi se dalo tako pomagati, da bi se povežalo po več košev skupaj. Avstrija ima pa carinsko določbo, da je olajšava za pošiljke do 10 kg. Takšen postopek naše uprave je naravnost norčevanje iz ubogega kmeta, ki ne more izvažati zgodnjega sadja. Zadruška »Panonija« je napra-

vila vlogo na Generalno direkcijo carin v Beograd, da odpravi to zatirajočo krivico.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na živinski sejm dne 14. julija se je priglasilo 25 konjev, 6 bikov, 337 volov, 528 krav in 24 telet. Skupaj 920 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli za 1 kg žive teže od 8,50—9,50, poldebili voli 7,25—8,25, plemenski voli 6,50—7, bikji za klanje 6,50—7, klavne krave debele 6—7,50, plemenske krave 5—6, krave za klobasarije 2,50—4,50, molzne in breje krave 5 do 7, mlada živina 6,50—9, teleta 10—12 dinarjev. Prodalo se je 359 komadov, od teh 127 za izvoz. Mesne cene: govedina I. do III. vrste 12—20 Din, teletina I. vrste 20—22,50, II. vrste 15 do 17,50, svinjsko meso sveže 15—30 dinarjev. — Na svinjski sejm, dne 17. julija se je pripeljalo 145 svinj, 2 kozi in 1 ovca. Cene: prašički 5—6 tednov stari 65—100 Din, 7—9 tednov 127 do 150, 3—4 mesece 175—200, 5—7 mesecev 350—425, 8—10 mesecev 500 do 550, 1 leto 1100 Din. 1 kg žive teže 12—14,50, mrtve teže 15—17,50 Din. Koza komad 175, ovca 150 Din. Prodalo se je 119 komadov.

Tržne cene v Mariboru dne 15. julija (v dinarjih). Govedina 10—20, teletina 12,50—22,50, loj 10—20, svinjsko meso 15—30, salo 26—28, slani-

na 22,50—30, papricirana 30—32, prekajena 32—35, mast 32—32,50, prekajeno meso 25—28, šunka 38—40, piščanec majhen 15—20, večji 25—30, kokoši 35—40, race 22,50—25, gosi 45, purani 50, mleko liter 2,50—3, smetana 11—14, maslo surovo 38—40, čajno 40—60, kuhano 60, sir ement 120, polement 60—75, trapist 30—35, 1 kom. jajce 1—1,25, črešnje 6—10, rane slive 10—12, posušene slive 18 do 21, marelice 18—20, breskve 20 do 25, hruške 7—10, sladkor v prahu 17, v kockah 16,50, v kristalu 14,50, kis navadni 2, vinski 3—3,50, olje namizno 24,50—30, bučno 24—28, 1 kg pše-

nice 4,50, rži 4, ječmena 3, ovsa 4, koruze 2,60—3, prosa 4, ajde 4, fižola 3—4, graha 6, leče 10, moke »00« 7, »2« 6,75, »5« 6, »6« 5, »7« 4,75, prosene kaše 6—7, otrobov 2,25—2,50, koruzne moke 3—3,50, ajdove moke »1« 8, »2« 7, seno sladko 40—60, ovseva slama 25—45; 1 m³ trdih drv 175—200, mehkih 125—150, 1 q premoga trb. 44—50, velenj 27—30, 1 kg salate zgodnje 0,25—1, glavnote 0,50 do 1, 1 glava zelja zgodnjega 0,75 do 4, 1 kg paradižnikov 10—12, graha v stročju 1, luščenega 4—6, fižola v stročju 1, čebule 4—5, česnja 15—20, krompir zgodnji 1,50—2.

Priporočamo

vsem našim cenj. čitateljem, da si naroče

„Narodni Dnevnik“!

Opr. št. E 422/25-1

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa od 15. julija 1925 opr. št. E 422/25-1 na predlog konkurznega upravitelja dr. Luce Treo-ta, odvetnika v Kranju, pridejo

dne 25., 27., 28. in 29. julija 1925, vsakokrat dopoldne od 9. ure dalje v Kranju v obeh trgovinah Franceta Majdiča, po domače Puščavnika, na

javno dražbo

zaloge špecerijskega, kolonialnega in delikatesnega blaga ter drugih premičnin. Stvari se morejo na gori označene dneve v navedenih trgovinah ogledati.

Okrajno sodišče v Kranju, oddelek III., dne 15. julija 1925.

ŠPAGO

drevo in vse vrste vrvar-
skih izdelkov ter v to
stroko spadajoče blago
dobite v skladišču
„KONJAVIČA“ v Ljubljani,
Gospodarska 2.

Lanišče

godeno in
negodeno
kupuje v vsaki množini
— TERILNICA —
Anton Šinkovec, d.
Grosuplje.

Otroške uajce, ko-
palne hlače, nogavice
v vseh barvah, uzor-
časte flor in pateni žep-
ni robci, brisalke, klot
v vseh barvah, platno,
šifon, kravate, jedilno
orodje, vilice, nože,
žlice, zajemalke, alpaka,
aluminium in pocinkane,
palice, nahrbtnike, su-
kance, parfume, razna
mila. **Potrebščine**
za šivilje, čev-
ljarje, krojače in sed-
larje. — Cepilne nože,
škarje za trje, brilve

najcenejše edino pri Josip Petelinc

polet Prešernovega
spomenika ob vodi
Ljubljana
Telefon 913.

Kurse oči.
Zaščitni znak.
Skladišče
v lekarni i drogerijama
ili izravno iz tvornice i
glavnog skladišta
M. HRNJAK
Ijekarnik
SISAK.

TISKARNA MERKUR

TRG. INDUSTRIJSKA DELNICA DRUŽBA
LJUBLJANA
SIMON GREGORČEVA ULICA 13.
TELEFON ŠTEV. 552.
Tiska knjige, časo-
pise, letake, poset-
nice, razglednice,
kuverte, brošure,
račune, pravila, ce-
nike, lepake, vse
trgovske in uradne
tiskovine v eni ali
več barvah. —
LASTNA KNJIGOVARNICA.

Fižol
vseh vrst,
suhe
gobe,
repno seme, kumna, mrav-
ljinena jajca in druge pri-
delke kupuje
SEVER & KOMP.,
LJUBLJANA.
Cene sporočimo na za-
htevo.

Lepa SEMENSKA AJDA
(siva in črna)
kakor tudi rudninski superfosfat vedno
v zalogi pri
„EKONOM“
osrednja gosp. zadruga
Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 7

Edino najboljši
šivalni stroji in kolesa so le
JOSIP PETELINC-a
Ljubljana
(blizu Prešernovega spomenika ob vodi)
znamke **Gritzner, Phönix in Adler**
za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo.
Pouk v voženju in krpanju brezplačen.
Večletna garancija. Delavnica na razpolago

I. Opšti Veliki Vašar i Izložba u Subotici od 22.-31. avgusta 1925

Na Subotičkom Vel. Vašaru i Izložbi će učestvovati osim Vojvodjanske poljoprivrede, zanatstva i industrije i poljoprivrede, zanatstvo i industrija iz cele naše zemlje. Učestvovalaće i inozemstvo sa produktima, koje mi ne izradjujemo ili ih ne izradjujemo u dovoljni količini. U poloprivrednom delu će naročito biti lepo zastupljeno tuzemstvo, a i inozemstvo sa prvoklasnom stokom za priplod, kao i svim najnovijim i najmodernijim traktorima, plugovima za oranje. Za vreme izložbe će biti priredjene utakmice u oranju konjske trke, razni kongresi itd.

Za ovaj vašar i izložbu je veliko interesovanje, kako u tuzemstvu, tako isto i u inozemstvu, i to ne samo medju izlagačima, nego i medju potrošačima - posetiocima.

Tražite prospekt! — Za industrijsku i poljoprivrednu izložbu primaju se prijave do 31. jula 1925. Legitimacije za ovaj vašar - izložbu kod svih Trgovačko-industrijskih komora u zemlji, kao i kod Trgovačkih udruženja i banaka. U inozemstvu pak kod svih predstavništva i konsulata Kralj. SHS, trgovačkih komora, agencija i banaka. — Legitimacije za posetioce iz tuzemstva staju 80 Din, a za posetioce iz inozemstva 80 Din. — Na željeznici kako za posetioce, tako i za izložbenu robu važi popust od 50%.

Vašar - Izložba će se održati na Paličkom putu, na prostoru od 38.000 m². Svaki poljoprivrednik, industrijalec, zanatlija i trgovac, treba da iskoristi ovu priliku i da učestvuje na ovom vašaru jer će ovo biti prvi vašar - izložba ove vrste u našoj zemlji. Stanovi osigurani. — Nedaleko od samoga mesta izložbe nalazi se čuvena klimatična banja Palič.

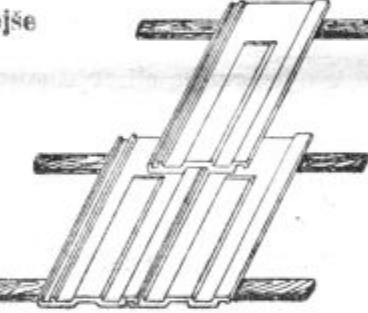
Prijave se šalju:
Upravi I. Opšteg Velikog Vašara i Izložba u Subotici.
Telegramadresa: IZLOŽBA. — Telefon 302.

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani
Marijin trg. šte. 8
sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih
obrestuje **najugodnejše**. Vezane vloge obrestuje po
dogovoru. — Podeljuje proti dobremu poročilu osebne,
trgovske in obrtne, posebno kratkoročne kredite.

Ječmen in rž
v vsaki množini kupuje po najvišjih cenah tvrdka
IVAN PESTOTNIK IN DRUG, LJUBLJANA
Resljeva cesta šte. 3. — Telefon šte. 949.

Dalmatinski la portland cement svetovne znamke
»SALONA«
(Tour).
V zalogi pri
„EKONOM“
osrednja gospodarska zadruga v
Ljubljani, r. z. z o. z.

„PANONIJA“
osrednja gospodarska zadruga
Maribor
Meljska ulica 12 (na dvorišču)
nudi svojim članom:
tobačni izvleček v sodčkih — galico
žveplo — rafijo — cement — koruzo.
— V zalogi ima tudi krajnike za
ograje. — Preskrbuje tudi vse gospo-
darske in gospodinske potrebščine.

Najcenejše
strešno
kritje!

Združene opekarne d. d.
Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.
preje
VIDIC - KNEZ
TOVARNE NA VIČU IN BRDU
audijo v poljubni množini — takoj dobavno —
najboljše preizkušene modele strešnikov z eno
ali dvema zarezama kakor tudi bobrovec (bi-
ber) in sidno opeko. — Na željo se pošlje takoj
popis in ponudba!

Agrarni biro
Dipl. agr. A. Jamnik, Ljubljana
Selenburgova ulica 7, I. nadstropje
(v hiši Jadransko-Podunavske banke).
Strokovni nasveti, preskrbovanje vseh kmetijskih
potrebščin, strojev, gnojil itd. najbolj in edino var-
no zajamčeno glede dobrote ter izvirnosti in brez-
pogojno ceneje kot kjerkoli (po tovarniških cenah),
pomoč pri vnovčevanju kmetijskih proizvodov. —
Posredovanje pri nakupu in prodaji zemljišč in pri
iskanju posojil. Pouk v kmetijskih davčnih zadevah.
Strokovnim vprašanjem je za odgovor priložiti 22 Din
(8 lir), če kdo želi kaj kupiti potom Agrarnega biro-ja,
priloži pismu za odgovor 2 dinarja.

Največje vržarske podjetje v Jugoslaviji
„VRT“, Džamonja in drugovi,
družba z omeji. zav., Maribor.
Največji izbor raznovrstnih plemenitih sadnih dre-
ves (cepov) v najplemenitejših vrstah in v vseh
oblikah. Plemenite vinske trte na ameriških
podlogah, kakor tudi cepe in podloge istih. Seme
selenjav, cvetja in gospodarskih rastlin. Cvetje v
loncih in razne ukrasne grmovje in drevje imamo
Zahtevajte cenike! celo leto. Zahtevajte cenike!

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA ŠTEV. 4 (V LASTNI STAVBI)
Kapital in rezerve preko Din 19.000.000 —
Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje
PODRUŽNICE:
MARIBOR, KAMNIK, NOVO MESTO, PTUJ,
RAKEK, KONJICE, SLOVENJGRAD
EKSPOZITURA: PREVALJE
Brzojavke: Trgovska
Telefoni: 139, 146, 458